

Előfizetési árak:
A kiadóhivatalban átveve:
 Egész évre 8 frt — kr.
 Negyedévre 2 — — —
Helyben kézhez hordva:
 Egész évre 10 frt — kr.
 Negyedévre 2 frt 50 kr.
 Vidékre postán szállítva:
 Egész évre 12 frt — kr.
 Negyedévre 3 — —

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP.

Megjelenik minden nap a hétfői és ünnep utáni napok kivételével

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Apáczai u. 3. sz.

A szerkesztőség kéziratok visszaadására vagy megőrzésére nem vállalkozik.

Előfizetések és hirdetések a kiadóhivatalhoz intézendők.

Egyes szám ára 4 kr.

NAGYVÁRAD, márczius 28.

A magyar szociálpolitika.

Egész észrevétlenül érte Magyarországot a legutóbbi politikai fejlemények folytán egy nagy szerencse.

A magyar parlament munkaképessége tétele magában véve is nagy eredmény, de nem szabad kicsinyelnünk azt sem, hogy a közfigyelem, mely folyton a parlament tény nélküli ténykedése s a parlament reorganizációja körül folyó alkudozások felé volt fordulva, annak megszüntével szerinte nézhetett e hazában is.

Olyan ténnyel is fordíthatta tekintetét, a hova az állami hatalom el nem ér, vagy erőfelfejtése nem vezet olyan eredményre, mint egy nemes eszmékkel, törekvésekkel szaturált magyar nemzeti társadalomé.

A magyar szociálpolitika huzta így a legutóbbi politikai fejleményekből a legnagyobb hasznot. Nem ugyan azért, mert talán a magyar társadalom azóta már fokozottabb mérvben látott volna munkához, hanem mert több alkalma van belátni azokat a nagy hiányokat, melyeket a magyar szociálpolitika felmutat.

Ez talán tevékenységre indít. A nyomor láttára indul meg a könyörület.

Feladattal találkozunk bőven. Bőven öntik ezt a magyar gazdasági viszonyok.

Gazdasági fölsegítése a paraszt osztálynak elsődrendű feladat. Önmagával meghasonlott s a viszonyokkal elégedetlen tagjai adják a szocializmusnak zászlótartóit. Egy józan életű, rendezett anyagi viszonyok között élő parasztsztyál pedig

bizonyára mindig ellent fog állani a csábító szociális dogmáknak s nem adja oda a türehető jelent egy csalfa színekkel festett bizonytalan jövőért.

A megtörtént fuzió alkalmával kérdezte meg nyíltan a kormányparti sajtó egyik organuma azokat, akiknek eddig legtöbbet köszönhet a magyar szociális politika: Tudják-e, hogy az eddig követett irányzattal fel kell hagyniok e téren is és el kell fogadniok a szent meggyőződésben született liberális eszméket? Ez pedig nem ismer homesteadot, birtokminimumot, maximumot, hanem aki bírja, az marja. Hulljon a lérgese.

Hull is sajnos minden felé elég bőven. *Károlyi* Sándor gróf és társai nem feleltek e kérdésre, de hiszszük, hogy ajkukon volt a felelet s csak a keletkezett fuzió érdekében nem mondták ki. De helyettük lépten-nyomon mondják a tények az ellenkezőt, hogy védelem kell a kis existenciának, mert csak így képes megállni a rossz gazdasági viszonyok között.

Most a fuzionistákon kívül csak egy olyan egyesület van az országban, amely kis existenciát igyekszik támogatni. Ez a bodrogközi nőegylet. A megyei gazdasági egyesületek igen keveset tesznek e téren s leginkább csak a gazdasági oktatásra szorítkoznak, melyről anélkül hogy értékéből valamit levonni akarnánk, elmondhatjuk, hogy egymagában még korántsem elég a parasztsztyál helyzetének megjavítására.

Erre kellene tehát elsősorban irányítanunk a gazdasági egyletek működését, mert

nagy számaik lehetővé tesz egy egész országra kiterjedt működést, organisatiója pedig az egyöntetűségét biztosítja működésüknek.

Es ha az ország valamely részében akadnak még bodrogközi nők, vagy férfiak, — mert bodrogközi állapotok kevés kivétellel mindenütt találhatók, — úgy tömörüljenek azok is az igaz ügy érdekében, a helyes irányu működésben a siker magva rejlik.

A honatyák is elismerik már-már, hogy az ország érdeke nem éppen csak a nyugodt tárgyalások biztosítása.

Szántó *Kovács* János a hódmezővásárhelyi szocialista apostol a napokban szabadul ki a szegedi csillagbörtönből. Az elébe siető megsokasodott elvtársak között elgondolkodhatik azon, hogy a szocializmus feltételét mégis a viszonyokban leli és nem az izgatók tevékenységében.

Új államtitkár. Az igazságügyi minisztériumban dr. *Plósz* Sándor miniszterre való kinevezetésével megüresedett államtitkárság betöltését ma hozza a hivatalos lap a következőkben:

Igazságügyi magyar ministerem előterjesztése folytán *dr. Bernáth Géza* szegedi ítélőtáblai elnököt az igazságügyminisztériumhoz államtitkárrá kinevezem.

Kelt Bécsben, 1899. évi márczius hó 22-én.

FERENCZ JÓZSEF, s. k.

Dr. *Plósz Sándor*, s. k.

A „TISZÁNTÚL” TÁRCZÁJA.

Barkó uram csikója.

Írta: Deér.

I.

Barkó Tamás gazdaember volt egy virágzó vidéki faluban. Ezelőtt még nem is olyan nagyon régen jó módban, gazdagságban élt. Volt neki szép nagy szőlője, jó egyptár hold földje, meg két olyan csikója, a melynek messze földön nem akadt párja. De hát biz vele is megessett az a bolondos história, hogy lassan-lassan fogyott a vagyon s egy szép reggel arra ébredt föl Barkó uram, hogy vége a régi jó módnak, meg gazdagságnak.

Pedig hát ő nem tehetett erről. Nem ő volt az oka, nem a maga korhelyisége juttatta ennyire, hanem hát a világ sorja hozta ezt így magával.

A szép, bőtermő szőlőbe beleütött az a komisz nyavalya, a mit filoxerának ismernek már, — fájdalom — mindenhol. Kipusztult, elveszett a szép szőlő az utolsó tőkékig. Tavaly még szüretelt Barkó uram annyit, hogy egy este nagy keserűségében meg is itta az egész termést.

Mint ő mondta, legalább egy pár órára elfeledte a saját borától a maga baját.

Igy aztán elesett Barkó gazda a szép jövődelemtől, a mit eddig a bor hozott neki.

De hát ez még csak hagyján. Barkó uram csak valahogy megnyugodott volna a változathatatlanságban. De hát ez a nyomoruság nem volt elég. Ez csak kezdete volt a többinek, mert aztán úgy szakadt az egyik nyomoruság a másik után a nyakába, hogy még csak rá sem ért az egyikért jól kipanaszkodni magát, már jött a másik.

A buzát kiette a rozsda, meg a bogár. A kukorica kiégett, egyéb terményeműit meg úgy elverte a jég, hogy még magja sem maradt.

Igy aztán nem lehet csodálkozni, ha Barkó uramat is utólérte a nyomoruság. Nem maradt meg neki más, mint két gyönyörű csikója.

Hanem azért ha szegény ember lett is belőle, a falubeliek megbecsülték. Értelmes, józan eszejárását nem bántotta semmiféle nyavalya, hát azért szívesen szolgált jó tanácsokkal polgártársainak, kik hozzá fordultak. Pedig sokan fordultak hozzá, mert tudták, hogy a mit ő mond, az jól van mondva. Ugy hallgattak a szavára, mint az írásra. Csakhogy ez nagyon gyöngye vigasztalás volt Barkó uramnak.

Ebből a nagy bizalomból nem tudott harapni, meg aztán adót fizetni. Pedig enni csak kell, meg az adót sem engedik el úgy egy-könnnyen.

Hátúszon a míg volt miből, csak megfizette Barkó gazda is. De hát most nincs, hát nem tudta miből fizetni. Pedig meg kellett fizetni Barkó uramnak is: már háromszor kiadták az ordert hogy fizessen. De hát azt persze nem

adták tudtára, — hogy miből. Barkó uram maga sem tudta, hogy honnét kerítse kézhez a szükséges pénzt.

Igy aztán megessett vele az a szegény, hogy egy szép napon beállítottak hozzá helmi hivatalbeli emberek, kik tudtára adták nagyon is érthetően, hogy ha nem fizet, hát viszik a mi éppen a kezükbe esik.

Barkó uram megvakarta a tarkóját s aztán csak annyit mondott, hogy Isten neki.

De biz elállt a szava, mikor azt látta, hogy az egyik csikóját vezetik elő az istállóból és egyik úr nagy hangon odakiált a jelenlevőknek, hogy »ki ad többet érte?»

Hiába könyörgött, ellenkezett Barkó uram, nem használt semmit. Eladták bizony a csikót. A földesur vette meg potom száz pengőért, pedig megért vagy három annyit. De hát hiába, így van ez rendjén.

Barkó megkapta a pénzt, a mi megmaradt az adóból s aztán búcsút vettek tőle. A földesur még visszaszólt, hogy meg veszi a másik csikót is, ha eladó. Ad érte kétszáz forintot.

— Nem eladó biz az jó uram. Lesz annak még párja, visszakerül még az én csikóm az urtól, ha addig élek is.

Persze, hogy mosolygott a földesur erre a nagyhangu beszédre. Pedig kár volt mosolyogni, mert biz beváltotta szavát Barkó uram.

II.

A falu csődjét kocsik zörgése, hangos kiáltások, nótázások zavarják meg. Hosszu ko-

A miniszterelnök Bécsben. Széll Kálmán, aki tegnap d. u. Rátótól Bécsbe érkezett, Ő Felsége — mint Bécsből táviratozzák — ma d. e. 11 órakor magánkihallgatáson fogadta. A miniszterelnök a délelőtti folyamán diszmagyarban *Ferencz* Ferdinánd, *Ottó* és *Lajos* Győző főhercegekkel tisztelgett. Ma délután *Mária* Terézia főhercegnő fogja a kormányelnököt fogadni. Széll Kálmán tegnap d. u. megérkezése után látogatást tett *Thun* gróf osztrák miniszterelnöknél, kit a magyar miniszterelnök hivatalba lépése óta ezuttal először talált otthon. A két államférfi ez alkalommal hosszasan értekezett.

A közös hadügyminiszter Budapesten. Lovag *Krieghammer* Ede közös hadügyminiszter ma délelőtti Bécsből Budapestre érkezett. A hadügyminiszter ideérkezteknek semmiféle politikai jelentősége nincs, csak a budapesti rokonainak látogatására jött. Nincs azonban kizárva, hogy a honvédelmi miniszterrel is tanácskozni fog.

Bánffy dícsőítője.

A napokban jelent meg »Bánffy Dezső nemzetiségi politikája« című kis füzet, melyben a volt miniszterelnöknek mérhetetlen nagy érdemei vannak hirdelve a nemzetiségi politika terén. A füzetben dícséret adatok vannak felsorolva, ami azt a gyanút keltette, hogy a röpirat írója a miniszterelnöki hivatal személyzetéből került ki. Ez ügyben *Polónyi* képviselő interpellált is a Házban s a miniszterelnök megígérte ekkor, hogy megfogja torolni a hivatali titok megsértését.

A nagyszabeni *Tribuna* most egyenesen azt írja, hogy a szerző maga *Jeszzenszky*, a nemzetiségi ügyosztály vezetője. A román lap a többi közt ezeket írja:

»Jeszzenszkyt egy nappal az interpelláció előtt értesítették, hogy *Polónyi* a dolgot a parlamentben szóba fogja hozni. Az interpellációnál jelen volt a hírlapírók között *Jeszzenszky* is, aki midőn *Polónyi* beszélni kezdett, nagyon figyelmes lett. *Polónyinak* minden állítására, de leginkább a szerzőt illetőkre mosolyogni akart. Mikor azonban *Széll* miniszterelnök komoly és fontos kijelentéseket tett, *Jeszzenszky* elsápadt és nem bírta izgatottságát elpalástolni, mintha törvényszék mondta volna ki reá büntetését«.

A *Tribuna* azzal végzi, hogy várja a *Széll* által kilátásba helyezett vizsgálat eredményét.

csisor vonul végig az utcán. Felpántlikázott lovak ficzkádoznak a kocsi előtt s jókedvű, bortól égő arcú emberek kurjongatnak nagyokat az állam költségén.

Mert hát tudnivaló, hogy követválasztás ideje vagy, hát innen datálódik a nagy dinom-dánom.

A kocsi a nagy korema elé gyűlnek. Ott aztán bekászolódnak a nagyhangú kortesek s kínálják boldog-boldogtalannak a hegy levét, mely ott piroslik a pintesekben.

A falubéli parasztek körül állják őket s nem igen kínálják magukat.

Barkó gazda is ott van köztük. De biz ő nem iszik. Előbb tudni akarja ki fia-lánya fizeti az italt.

Elő is áll ám egy kaputos ember s ékes szavakban adja elő, hogy ők a földesur emberei. A földesur lesz a követjük s ők abban a járatban vannak, hogy az ittenieket is megnyerjék az ügynek.

Barkó uram csak hallgatta és nagyokat bölintgatott. Mikor aztán a szóvok végére járt a beszédnek, akkor *Barkó* uram vette át a szót. A falubelieinek beszélt.

— Atyámfiai! Én csak a'mondó vagyok, hogy senki se kösse le magát előre, hogy tudni illik, kire szavazzon. Várjunk még egy ideig és majd előbb kiokoskodjuk a helyzetet.

Helyeselték *Barkó* uram beszédét. Hanem

Csábítás börzejátékra.

A budapesti tőzsdetanács nemrégén egy igen megbélyegző határozatot hozott, egy obskurus budapesti bankár ellen, a ki a külföldre, különösen Németországba, körleveleket küldött szét és azokban szegénysorsu embereket börzejátékra csábított.

A tőzsdetanács határozata akkor általános helyesléssel találkozott és méltán, mert nincs károsabb és veszedelmesebb dolog: mint hivatalan és hozzá nem értő elemeknek börzejátékra való csábítása.

De ha a tőzsdetanács és az egész közvélemény elítélte azt a budapesti »bankárt«, aki külföldön keresett balekeket sötét üzelméhez, mennyire veszedelmesebb, ha külföldi bankárok nálunk Magyarországon akarnak fogni klienseket az ilyen szédelő börzenüveletekhez.

Ismerjük ezeket a műveleteket a multból. Nálunk is gombamódra támadtak az ilyen tőzsde csodák. Nagy reklámmal, hangzatos ígéretekkel fogtak maguknak klienseket a társadalom minden osztályából és a vége ezeknek az üzelmeknek természetesen az volt, hogy az ügyfeleiktől annyi pénzt csaltak ki, a mennyit csak lehetett. Köteteket lehetne arról írni, hogy mennyi ekszisztenciát döntöttek nyomorba ezek a börzeirodák, mennyi család békéjét dulták fel és mennyi bunak lettek előidézői.

Most egy még veszedelmesebb kísérlettel állunk szemben. Egyelőre még szerény formában, de ha a közvélemény és a hatóságok nem lépnek rögtön erélyesen közbe, ebből is nagy veszedelmek keletkezhetnek. Budapesti lapokban — még magyar lapokban is — ékes német nyelven pár nap óta egy hirdetés jelenik meg naponta, melyben a „*Directoin der Commercial Creditbank Amstermdan* 10.000 forint nyereséget egész rizikó nélkül, értékpapírok kihasználása által, azoknak, a kik hajlandók magukat havi 6 forint befektetésre kötelezni. Kivánatra prospektusokat ingyen küld és ügyes képviselőket keres.

Felhívjuk a hatóságok figyelmét erre a dologra. Mert azt egyáltalában nem lehet tűrni, hogy külföldi szédelgők budapesti lapok útján csábítsák börzejátékra a hiszékeny magyar közönséget. Ha el lehet tiltani a külföldi sorsjátékok hirdetését, mennyivel inkább helyén volna az ilyen külföldi hirdetések eltüntetése, mi-

a korteseknek bizony nem tetszett ez a beszéd. Megéreztek, hogy kutya van a kertben. Tudták, hogy *Barkó* uramnak nagy szava van a faluban s a hogy ő indul, úgy mennek utána a többiek is.

Siettek is ezt megjelenteni a földesurnak, ki utánuk jött a faluba, hogy kiszimatolja a hangulatot. Bizony nem tetszett a jelölt urnak a dolog. Ez a község a legnagyobb az egész kerületben s ha ez ellene van, akkor nagyon is kétséges a győzelem. Aztán meg az ellenjelölt is működik még pedig erősen.

Hát hozzáfogott a hangulatkeltéshez. Elmondta, hogy ő a kormány embere avval tart s majd meglátják, hogy milyen jó világ lesz itt, ha őt választják meg. Majd tud ő a kormány nyelven beszélni.

Sokáig beszélt a jelölt ur. *Barkó* uram ott állt mellette s mikor abba hagyta a szót, odalépett a földesurhoz és csak annyit mondott:

— Válljék egészségére — majd meglátjuk, hogy mint lesz a dolog.

Ez persze nagyon politikus válasz volt. Se hideg, se meleg. A jelölt ur pedig szeretett volna biztosat tudni.

Odavonta maga mellé *Barkó* uramat s hosszasan tárgyalt vele. Ugy látszott, hogy meg is egyeztek.

A jelölt ur megígérte, hogy kifizeti a polgárok hátralevő adóját, *Barkó* uramnak meg visszavezetteti a csikóját a másik mellé.

kor minden beavatott előtt világos, hogy e hirdetés mögött a legközönségesebb szédelgés rejlik.

Két temetés.

Nagy gyászpompával ment végbe tegnap *Miskolc* György és *Gyöngyössy* Lajos nyug. kir. törvényszéki bírók temetése. Az őszinte tisztelet, becsülés és részvét megható módon nyilvánult meg mindkét ravatalnál, melyeket a gyászoló családokon kívül előkelő nagyközönség állott körül.

A koporsókat elborították a szebbnél-szebb koszorúk.

Miskolc György temetése délelőtti ment végbe az úri-utcai gyászos háztól. Az udvar zsufolásig megtelt résztvevő közönséggel.

Ott voltak: Dr. *Beöthy* László főispán, *Szunyogh* Péter alispán a megyei tisztikar jó részével, *Ritoók* Zsigmond, kir. táblai elnök a táblabírókkal, *Tassy* Pál kir. törvényszéki elnök az összes törvényszéki és járásbírókkal, dr. *Bulyovszky* József polgármester, *Sal* Ferencz kir. tan., *Hlatky* Endre, a *Des Echerolles-Kruspér* család, *Széchenyi* Jenő kanonok, *Papp* Miklós, *Gyurkovits* Kornél, *Némethy* Károly, *Mütter* Ferencz, *Wertheimstein* Alfréd, dr. *Bozók* Alajos, *Platthy* Miklós, *Juricskay* Zoltán, *Dus* László, *Némethy* Károly, *Novotny* Alfonz, *Stark* Gyula, *Komlóssy* József, *Markovits* Antal, *Lakatos* János, *Pallay* Lajos stb.

Sulyok István lelkész megható szép imát mondott a koporsó felett s az egyházi énekar két szép gyászeneket adott elő, mely után a törvényszéki bírók karon vitték elhunyt érdemes kartársukat a négyfogatu gyászkocsig.

A szebbnél-szebb koszoruzallagok feliratai a következők voltak:

Hálás gyermekei — *Barna* és *Louse*; *Feri* és *Steph* — szeretett atyjoknak; *Irma* és *Kálmán* — szeretett atyjoknak; A legjobb nagyapának — szerető unokái: *Pál*, *Irma* és *Lili*; Nagyapának — szerető unokái; Szerető nagyapának — *Bódi* és *Magda*; Felejthetetlen nagyapának — *Gyuri* és *Mariska*; Szeretett nagyapának — *Irma* és *Lajos*; *Gyuri* bácsinak — *Malvin* és *Laczi*; Tiszteletök jelöl — *Miskolc* Jene és családja; Tisztelete jelöl — *Szunyogh* Péter; *Gyuri* bácsinak — *Szunyogh* Szaboles és családja; *Gyuri* bácsinak — *Jenni* és *Lóránt*; Szeretett jelöl — *Miklós* és *Sára*; Szeretete jelöl — *Balázsházy*-család; Tiszteletök jelöl — *Luiza* és *Dénes*; Kedves *Gyuri* bátyáknak — *Hélla* és *Béla*; *Gyuri* bácsinak szeretete jelöl — a *Pallai*-család; *Des Echerolles-Kruspér*-

Tetszett a szó *Barkó* uramnak. Mosolygott, mikor a földesur szép csomó bankót adott neki s még jobban megjött a kedve, mikor virradóra ott volt a szép csikója is az istállóban a párja mellett.

A többi parasztnak nem tetszett a dolog. Szinte röstelték, hogy *Barkó* uram megvesztegette magát. Eszrevette az elégtelenséget *Barkó* gazda is és épen azért, mikor a kortesek távoztak s tiszta lett a levegő, a falu kolompasait összehívta s ilyenforma beszédet intézett hozzájuk:

— Hát látják atyámfiai, milyen a világ. A földes ur kifizette az adókat, visszaadta a csikómat (tudtam én ezt előre) csak hogy reá szavazzak. Hát én ugy félig-meddig megígértem neki, csak hogy lerázhassam a nyakamról. De hát nem oda Buda! Ha mi őt választjuk meg, akkor első gondja lesz az, hogy mi uton-módon hajthassa be rajtunk azt a pénzt, a mit kiadott. Mi isszuk meg a levét ennek. Nem szeretem én azt a jelöltet, ki hangos szóval ígér mindent. Meg aztán ugy-e most hogy szórják a pénzt, mikor aztán egy pár forint adóhátralékunk van, akkor meg gyűnnek a nyakunkra liczítálat. Nem igazság ez, atyáfiak. Hát én csak a'mondó volnék, hogy ebből a pénzből fizessük ki szépen az adókat s ha szavazásra kerül a sor akkor szavazzunk szépen a másik urra, ki nem ígér olyan sokat, meg aztán nem is kormány embere. Ugyis sok bajunk volt már

család; Utolsó üdvözlétül — a Wertheimstein-család; A nagyvárad kir. törvényszék — volt kartársunknak; Szeretet nagybácsinak — Imre és Jolán; Bether István — tisztelete jeléül; Mély tiszteletünk és szeretetünk jeléül — Korbuly István és családja; Telegdi József és családja; Nyíry György és családja — tiszteletük jeléül.

Gyöngyössy Lajos végtisztességtétele szüntén óriási előkelő közönség jelenlétében folyt le tegnap délután.

Városunk társadalmi életének kiváló tagjai jelentek meg a koporsónál, hogy lerójják kegyeletüket a kiszenvedett derék férfiú iránt.

A temetésen megjelentek: Beöthy László főispán, dr. Bulyovszky József polgármester a városi tiszttal, kir. tábla, törvényszék, járásbírók, a 48-as honvédek, Nagyvárad város törvényhatósági bizottságának tagjai közül sokan, dr. Bozóky Alajos, Fetsér Antal kanonok, Réz Mihály, Dus László, az Echerolles-Kruspér család, Komlóssy József, Mütter Ferencz, Bereczky Géza, Ferdényi Olivér, Bihary Károly, Lakatos János, Stark Gyula, Veres János, Nesztor József, Kappa Pál és még igen sokan.

A gyászszertartást *Csák Máté* ev. ref. lelkész végezte szép beszéddel.

A koporsót egy darabig a törvényszék bírói vitték.

Az impozáns gyászmenet az olasz nagytemetőbe vonult, hol örök nyugalomra helyezték a derék férfiú porhüvelyét.

A koporsón a következő koszorúk voltak:

A drága jó nagyapának — szerető unokái. A bánatos özvegye — a viszont látásra. Csicsó Lajos. Kedves Lajos bácsinak — Ferdényi Olivér és neje. Des Echerolles család. A nagyvárad kir. törvényszék bírói. Felejthetetlen Lajos bácsinak — özv. Gyöngyösi Lászlóné.

Mindkét diszes temetést Weiszlovits Adolf és fia temetkezési intézete rendezte.

A váltóhamisító Hamburg felé.

A rendőrség vasárnap óta lázas izgalommal nyomoz egy váltóhamisítási ügyben.

Az ügyről tegnapi számunkban hallgattunk, mert a káros *Polgári takarékpénztár* igazgatósága felkért, hogy a dolgról a vizsgálat érdekében ne írjunk. Szívesen tettünk ezen kérelemnek eleget, mint azt tegnapi számunk szerkesztői üzenetében meg is irtuk, most azonban már mi sem gátoljuk, hogy az ügygel ne foglalkozzunk.

evvel a földesurral, hát legalább mi is megtréfáljuk egy kicsit.

Tetszett a beszéd az atyafiaknak. Ugy tettek, a mint mondták.

Mikor szavazásra került a sor, a kormányjelöltje, a földesur csak ámult-bámult, mikor látta, hogy Barkó uramék a másik jelöltre szavaznak. Alig akart hinni saját szemének.

Barkó uram is észrevette a fölpesur meglepetését. Odasomfordált hozzá s nagy tisztességgel tudással levette kalapját és úgy beszélt a földesurhoz.

— A falubéliek köszönik alásan a nagyságos ur jószágát. Már kifizették az adójukat mind, szavaznak is már erősen. Én is köszönöm a csikót; tudtam, meg is mondtam előre, hogy visszakerül az még hozzám. — Isten maradjon velük!

A földesur választát nem várta be Barkó uram. Sietett el onnét s a saját falujában várta be a választás eredményét. A kormánypart jelöltje csúfosan elbukott.

Senki sem örült ennek jobban Barkó uramnál. Megelégedett mosolylyal dörmögte a bajusza között:

— Ezt hát jól csináltuk. A csikó is megkerült, az adó is meg van és még sem lett jobbparti követünk. Éljen a balpart!

Az eset a következő:

E hó 22-ikén reggel egy elegánsan felöltözött fiatal ember jelent meg a Polgári takarékpénztárnál s ott átadott az egyik tisztviselőnek egy kitöltött 1000 frtos váltót s kérte, hogy számolják le.

A váltón három aláírás volt: mint kibocsátó szerepelt *Grüner* Simonné, mint elfogadó *Grüner* Simon s a váltó hátán mint forgató ismét a *Grüner* Simonné aláírása volt.

A bankban jól ösmerték a váltón aláírtakat, tudták, hogy vagyonos belényesi emberek s azért a váltót leszámították s délután az 1000 frtot a levonásokkal kifizették a benyújtónak *Boros* (Weiszberger) Menyhértnek.

A leszámítás után harmad napra nyugtalankodni kezdtek a bankban s ezért táviratoztak a váltó leszámításáról Belényesre.

Nem sokáig vártak a válaszra, pár óra múlva megjött s az volt a válasz: hogy *Grünerék a váltót hamisítottak jelentették ki*.

A Polgári takarékpénztár erre megtette a följelentését a rendőrségen, mire *Boros* Menyhértet, aki különben a *Nemzeti baleset biztosító társaságnak* volt most az ügynöke, keresni kezdték.

Ez azonban lehetetlen volt, mert *Boros* a váltó értékesítése után megszökött.

A rendőrség így az esetről az ország összes rendőrségéi értesítette.

Boros különben még egy másik helybeli takarékpénztárt is beakart csapni egy 300 forint váltóval hasonló módon. Ez a takarékpénztár azonban nem számolta le a bemutatott hamis váltót.

A tegnapi napon ez ügyben érdekes fordulat állott be.

A nyomozatot vezető *Gerő* Armin rendőrkapitány, aki a nyomozást a legnagyobb eréllyel végzi, értesült arról, hogy *Boros* táviratokat váltott a kérdéses időben *Szenszki* Bernát mészégetővel, aki azon időben B.-Ujfaluban tartózkodott. Ezért *Gerő* azonnal táviratozott Ujfaluba, honnan megerősítették ezt s azt táviratozták vissza, hogy *Szenszki* nincs ott, hanem *Kolozsvárt* van.

Kolozsvárra hasonlólag értesítés ment s Innen az a szenzációs hír jött, hogy *Szenszki* eltűnt.

Gerő kapitány erre azon véleményben volt, hogy ezek bizonyára büntársak s hogy nem szökhettek más fele, mint a kasssa-oderbergi vasuton valamelyik kikötő város felé. Ezért megkereste a kassai rendőrséget, mely tegnap délután hosszabb táviratban tudatta, hogy a két *szökevény a szombati napot ott töltötte az Európa szállóban s hogy vasárnap hajnalban utaztak tovább Oderberg felé*. A kassai rendőrség megjegyzi, hogy sok pénz volt náluk.

Ezen sürgöny következtében a dolgról értesítették a kikötő városok rendőrségeit s így ha *tegnap délig hajóra nem szállottak, ami majdnem ki van zárva, úgy biztosan elfogják őket*.

A szegény ördög.

— *Feldheim* Izraelné zsarolója. —

A törvényszék előtt tegnap egy elegánsan felöltözött ember állott, aki magát *szegény ördögnek* nevezte s 200 forintot akart kicsalni *Feldheim* Izraelnéből, azonban rajta vesztett a dolgon s tegnap itélkeztek felette.

Az esetről tudósítónk a következőket írja:

A múlt év január havában *Feldheim* Izraelné egy levelet kapott, amelyben egy »Sze-

gény ördög« felhívja, hogy post restante küldjön neki 200 frtot a postán, mert különben felfedi azokat a dolgokat dolgokat amiket tud. Elmondja levelében, hogy neki tudomása van róla, hogy ők a malom pénztárából 50000 frtot eldugtak és hogy azt is tudja, hogy hol van az. A levél végén még egyszer kéri a pénzt, mert mint mondja, ha nem kapja meg, kegyelmezni nem fog.

Feldheimné a pénzt természetesen nem küldte el, hanem a rendőrségen feljelentette a dolgot s a levelet is átadta.

A rendőrség a kitűzött nap délelőttre egy privat detektivet küldött a postára, aki a kezelő tisztet is beavatta a dologba és úgy varták a »Szegény Ördögöt«.

A szegény ördög nem sokáig váratott magára, mert alig volt ott a hivatalban néhány percig a rendőr, jelentkezett egy halvány arcú ember, közönséges ruhában, aki kért pénzt *Szegény Ördög* jelige alatt.

A rendőrtisztviselőnek sem kellett több, a fiatal embert ott a helyszínen letartóztatta és bekísértette a rendőrségre.

A rendőrségen aztán kiderült, hogy a letartóztatott ember *Elek* Gábor, hetes, aki nagyon csodálkozott azon, hogy őt letartóztatták, mert ő semmit sem tett mást, — mint mondá — teljesítette azt, amit parancsoltak neki. Elmondta aztán azt, hogy őt *Szancza* Jakab kémnyseprő segéd, aki *Nozák* kéményseprőnél dolgozik, az küldötte oda a levélért.

A rendőrség aztán *Szanczát* idézte fel a rendőrségre, aki rövid vallatás után bevallotta, hogy a levelet ő írta azzal a szándékkal, hogy pénzt zsaroljanak, de az eszme *Bognár* József postaszolgától ered, aki neki régi ismerőse és a multkor borozás közben indítványozta neki ezt a pénzszerzési módot. *Szancza* azt vallotta, hogy a szolga azt gondolta, hogy *Feldheimné* pénz van, mert egyik közeli rokona szolgált *Feldheimné*nél és az beszélte el neki a dolgot.

Viszont a postaszolga mindent tagadott, azt mondja, hogy ő semmiféle tanácsot sem adott *Szanczának*, hogy az egészet *Szancza* gondolta ki s ő csak azt mondta meg neki, hogy miképen kell a post restante leveleket ki írni.

A törvényszék azonban csak *Szanczát* helyezte vád alá s így tegnap csak felette itélkeztek.

Szancza a törvényszék előtt teljesen beismerő vallomást tett s a törvényszék zsarolás vétségében mondogta ki bűnösnek s figyelembe véve a sok enyhítő körülményt, 7 napi fogházra ítélte.

Az elítélt felebbezett, szintugy az ügyész is szigorításért.

UJDONSAGOK.

TAJÉKOZTATO.

Április 6. Nagyvárad város közigazgatási bizottságának ülése d. u. 3 órakor.

Április 10. Közigazgatási ülés a vármegyeházán d. e. 10 órakor.

Felkérjük t. előfizetőinket, kiknek előzetése e hó végén lejár, annak mielőbbi szíves megújítására, nehogy a szétküldésben fennakadás történjék.

* **A kath. autonómiai kongresszus bizottságai.** A katolikus autonómiai kongresszus elnöke, *Szapáry* Gyula gróf — mint tudósítónk a fővárosból sürgönyzi — a kongresszus 9-es albizottságát április hó 17-ére és a 27-es bizottságát pedig április hó 18-ára hívta egybe tanácskozásra.

* **Közigazgatási ülések.** A Husvéti szent ünnepek miatt Biharmegye közigazgatási bizottsága április hó 10-én délelőtt 10 órakor tartja rendes havi ülését. — Nagyvárad város közigazgatási bizottsága pedig április hó 6-án délután 3 órakor tart ülést.

* **A bibornok püspöki palota vendége.** Dr. *Belopotoczky* Kálmán, tábori püspök, nagyvárad kanonok tegnap este a gyorsvonattal Nagyváradra érkezett, hol a Nagyhetet fogja tölteni. Nagy csütörtökön az oltár-szentelést és lábmosást ő fogja végezni.

* **A szinkör megvizsgálása.** Az iparosifjak husvéti műkedvelő előadása alkalmából a nyári szinkört tegnap vizsgálta felül a hatóság. Némi javítások, takarítások eszközölését rendeltek el s az előadás megtartására az engedélyt megadták. — A nyári színidényre való tekintettel ápril hó 8-án nagyobb vizsgálatot tart a hatóság a szinkörben s ez alkalommal állapítja meg azokat a nagyobb pótlásokat, javításokat, amelyek közbiztonsági és közegészségi szempontból szükségesek.

* **Kinevezések a fogyasztási adóhivatalnál.** Nagyvárad város fogyasztási adóhivatalánál több rendbeli személyi változás történt nyugdíjazás folytán. Így *Komornyik* Benedek távozásával fogyasztási hivatali adókezelő ellenőrré *Pecsenyánszky* István, — *Nurizsán* Péter távozásával fogyasztási hivatali alkézelővé *Cservenka* Géza; — ez utóbbi helyett eljáróvá *Fenessy* Imre, s ugyancsak eljáróvá *Diamandstein* Károly nevezett ki.

* **Főszolgabíró választások.** Biharvármegye június havi közgyűlésén választás lesz, amelyben ekkor töltik be a margittai járás főszolgabírói székét, mely oly váratlanul üresedett meg *Morvay* Tihamér halálával. A választás azonban előreláthatólag simán megy végbe. Az irányadó körök óhaja szerint *Nyisztor* Alajos m-esékei főszolgabírót választják meg Margittára, míg m-esékei főszolgabírónak *Szöllőssy* Ferencz szolgabírót választják.

* **Pályázat a katonai nevelőintézetekbe.** A közös hadsereg katonai nevelő és képző intézeteiben, a katonatiszti leányok soproni nevelőintézetében, a fiumei haditengerészeti akadémiában, ugyszintén a m. kir. honvédfőreáliskolában és a honvéd Ludovica akadémiába az 1899—1900-ik tanév kezdetén betöltendő egészen ingyenes és féldíjmentes valamint fizetéses és alapítványi helyekre vonatkozó pályázati hirdetmények a katonai ügyosztály 3-ik számú hivatali helyiségében a hivatalos órák alatt az érdeklődők által megtekinthetők. Nagyvárad, 1899. márczius 21. *Darvassy* Lajos, tanácsnok.

* **Halad a város.** Nagyvárad fejlődik kétségtelenül; lassanként minden modern intézmény nálunk is életet nyer. Egyik legújabb ilyen modern dolog lesz a lakásközvetítő iroda. Eddig azt tudtuk, hogy 700—800 lakás van Nagyváradon üresen, de erről a sok üres lakásról az idegen is azonnal fogalommal bírt, ha végig séált nehány utcán. Alig van olyan ház, amelyen kiadó lakást hirdető czédula ne fityegne, némely helyen egész csapatokkal. Ezt akarja kiküszöbölni Böhm Károly Széchenyi-téri kereskedő, aki iparendélyt kért a rendőrségtől lakásközvetítésre. Ezután majd nem kell sorba járni az utcákat, ha lakásra lesz szükségünk.

* **Uj tőzsdetanácsosok.** A kereskedelmi miniszter *Székely* Ferencz és *Vuk* Gyula tőzsdéi tagokat tőzsdetanácsosi állásukban megerősítette.

* **Sorozás a megye északi részén.** Biharvármegyének margittai, székelyhidi, érmihályfalvai és derecskei járásai tudvalevőleg a debreczeni 39. hadkiegészítő kerületbe tartozik. A kerület parancsnoksága közli a sorozás határidejét, amely szerint Margittán ápril 5., 6., 7. és 8-án, Székelyhiden ápril 10., 12., 13., 14. és 15-én, — Érmihályfalván ápril 17., 18. és 19-én, — Derecskén ápril 28., 29., 30-án, május 1. és 2-án lesz a sorozás.

* **A vidéki közönség érdekében.** A kereskedelmi miniszter fokozatosabb mérvben akarja a kisebb községek közönségének érdekeit szolgálni, mint eddig s üdvös reformot rendelt el. Eddig a kisebb helyekről 2—3 napban egyszer

ment gyalog küldöncz az utolsó postára, hogy az érkező leveleket átvegye, vagy a postára szánt küldeményeket feladja. Ezután az ily kisebb községekbe vagy nagyobb ipartelepkekre, hol posta nincsen s a posta küldöncz szolgálat nem elég, gyűjtő és kézbesítő járatokat rendeznek be, amelyek a mostaninál megfelelőbben elégítik ki a közönség igényeit.

* **A párisi magyar kiállítás bizottsága.** A kereskedelmi miniszter a párisi nemzetközi kiállítás magyar bizottságaiba újabb tagokul nevezte ki br. *Dániel* Ernő v. b. t. t. és *Vörös* László országgyűlési képviselőket.

* **Uj iparvasut.** A megye legszebb pontján: a Jádvolgyön fevő iparvasut tulajdonosa ifj. gr. *Zichy* Ödön az eddiginél erősebben ki akarja használni a remeczi őserdőt. E czélból az eddigi iparvasutból kiágazólag egy vasuti szárnyvonalat építtet az erdőbe, amelyre a kereskedelmi miniszter az engedélyt megadta.

* **Lefoglalt igazgató lap.** A nagyváradai sajtóbiróságnak az aradi lapok adnak legtöbb dolgot. Most ismét elkoboztak egy oláh lapot, amely az állam és a magyarok ellen izgatott. A nagyvárad kir. törvényszék sajtóügyi vizsgálóbírójához az Aradon megjelenő »Tribuni Poporului« január 21-én megjelent 6. számának bárhol található példányait lefoglalni és elkobozni rendeli.

* **Athelyezés.** A m. kir. igazságügyminiszter *Drágics* János derecskei kir. járásbírói irakot az aradi kir. járásbíróshoz helyezte át.

* **300 fegyelmi vétség.** Esztergom város polgármestere a város egyik tisztviselője ellen 300 fegyelmi vétség miatt fegyelmi vizsgálatot rendelt el. A polgármesterhez beérkezett jelentések szerint 120 fegyelmi vétség elkövetése már konstatálva van. A tanácshoz érkezett fegyelmi vétségekről szóló jelentések száma 180. Eddig még nem volt rá eset, hogy egy tisztviselő ellen annyi vétség miatt rendeltek volna el fegyelmi vizsgálatot.

* **Zarándoklat négy kegyhelyre,** mint tavaly, Lordesbe, Jézus szíve kegyhelyére, Paray la Monial Franciaországban, Einsiedeln, Svájcban és Wiltenbe Tirolban. Indulás: 1899. évi július hó 6-án. Visszaérkezés: 1899. évi július hó 24-én. Utazás tartama: 18 nap. Utirány: Budapest, Bécs, Lincz, Salzburg, München, Lindau, Zürich, Genf, Lion, Toulouse, Lourdes. Vissza: Lourdes, Cette, Lyon, Genf, Zürich, Innsbruck, Bécs, Budapest. Atak: I. osztály 245 forint, II. osztály 185 forint, III. osztály 105 forint. A megállapított utiköltségbe kilencz napi teljes ellátás is bele van érve. Jelentkezni lehet 1899. évi június hó 15-éig a budapesti II. ker. plébániahivatalban, hol részletes program is kapható Dömötör Gedeon plébános vezetónél.

* **A katonatiszti fizetések felemelése.** A katonatisztek fizetésének felemelése, egy bécsi lap szerint, bevégzett tény. Az 1900-ra szóló költségvetési javaslatban állítólag a liszti fizetéseket következőképen fogják felsorolni: A hadnagy fizetése 840 frt, a főhadnagyé 1020 frt, a másodosztályú századosé 1200 frt, az első osztályú századosé 1500 frt, az őrnagyé 2100 frt, a kisebb javadalmazású alezredesé 2600 frt, a nagyobb javadalmazású alezredesé 3000 frt, az ezredesé 3600 frt.

* **Borhamisító elítélése.** *Kramer* József szegszárdi borkereskedő Tolnavármegye központi főszolgabírójára által törkölybornak szabálytalan raktározása miatt 50 forint pénzbüntetésre, behajthatatlanság esetén 5 napi elzárásra, továbbá mesterséges bornak forgalomba hozatala miatt 200 frt pénzbüntetésre, nem fizetés esetén 20 napi elzárásra, 112 forint 7 krajczár vegyvizsgálati, 5 forint 56 krajczár bormintaszállítási, 13 forint 25 krajczár eljárási költségek, tovább az összeirt borból hiányzó 218 hl. bor 4434 frt 30 krt tevő árának a szegszárdi szegényalap javára leendő megfizetésére ítélte. Ezen ítélet II. és III. fokulag is jóváhagyatott, utóbbi forumon azzal, hogy panaszlott mesterséges borok készítése miatt is még külön 8 napi elzárásra s 200 frt pénzbüntetésre, nem fizetés esetén további 20 napi elzárásra is el lett ítélve.

Mélyen tisztelt vevőink figyelmébe!
Miatán női napernyő raktárunkat már a múlt évben kiürítettük, ez idényre kizárólag legfinomabb napernyőkből t. vevőink iránti előzékenységből mintegy 35—40 drbot rendeltünk választásul, melyek e hó 31-ig megtekinthetők, megjegyezzük, hogy ezeket — csakis vevőinknek — eredeti beszerzési árban teljesen haszon nélkül számítjuk, kérjük tehát a napernyők kiválasztása végett üzletünket legkésőbb e hó 31-ig b. látogatásukkal megfizetni, mert a megmaradandó napernyőket e hó 31-én visszaküldjük a gyárba. Kiváló tisztelettel F á b r y T e s t - v é r e k. Nagyvárad, Olaszi, Fő-utca.

IRODALOM.

Katholikus Szemle. A *Katholikus Szemle* folyóirat második száma igen aktualis és bő tartalommal megjelent. Elsőnek *Probászka* Ottokár ír benne a katolikus ébredés nehézségeiről Magyarországon. Dr. *Czilke* Balás a spiritizmusról szóló második közleményét adja. Dr. *Bartha* József »A Toldi monda.« Dr. *Mihályfi* Ákos pedig a külföldi katolikus irodalomról értekezik. A füzet további részét szebb népdalok Dr. *Margalits* Ede fordításában, *Szücs* József »Tavaszi felé« című költeménye, »A rejtett bűn« angol regény *Vass* Bertalan dr. fordításában, könyvismertetések és bírálatok töltik ki.

Alkotmány! Erős, határozottan kimondott keresztény szellemű sajtó nélkül a mai világban nem létezik sem meggyőződésű keresztény társadalom, sem keresztény értelemben vett politikai erkölcs, mert ahol ez a sajtó hiányzik, ott nincs meg a milliók közt az a káposc mely társadalomban, politikában, a magán- és közélet minden viszonyaiban föltétlenül szükséges — Magyarország keresztény restaurációjához. E hatalmas mozgalomnak előharcosa az *Alkotmány*, mely immár negyedik évfolyamában, naprólnapra félelmet és esüggedést nem ismerő kitartással toboroz híveket a keresztény restauráció fenséges eszméjének, vezérel és irányít. Az *Alkotmány* mint az orsz. Néppárt főorgánuma ma az egyetlen ellenzéki napilap Budapestben, melynek a politikában, a közgazdaság terén, egyházi, nemzetiségi, vallás-erkölességi és közoktatási kérdésekben határozott nemzeti és keresztény elve és programja van. Egész évre 14 frt. Félévre 7 frt. Negyedévre 3 frt 50 kr. A lap megrendelhető a kiadóhivatalnál, Budapest, VIII., Mária-utca II.

Hivatalos közlemény.

Az adók behajtása.

A nagyvárad m. kir. pénzügyigazgatóság a következő közzétettet bocsátotta ki:

»Kapcsolatban a közadók behajtásának általános beszüntetése iránt a megyebeli valamennyi járási főszolgabírónak és a nagyvárad városi adóhivatalnak mult 1898. évi december hó 31-én 105.724. szám alatt kiadott ítteni felhívással a Nagyméltóságú m. kir. pénzügyminiszteriumnak 1899. évi márczius hó 6-án kelt 651. P. M. számú rendelete folytán, a kir. pénzügyigazgatóság utasítja czimet, hogy a legkiterjedtebb módon, rögtön adja tudtára az adózó közönségnek, miszerint összes netalán mult évről hátralékban maradt, valamint a folyó évi már esedékessé vált állami adótartozásukat és közadók módjára fizetendő egyéb hátralékaikat az indemnitási (felhatalmazási), vagyis az 1899. év négy első hónapjában viselendő közterhekről és fedezendő állami kiadásokról szóló 1899. évi I. törvényezikk kihirdetése napjától, vagyis 1899. évi márczius hó 19-étől számítandó 10 (tíz) nap alatt annál is

inkább fizessék be, mert ellenesetben az összes esedékes tartozás az 1883. XLIV. törvény-cikk 55. és következő §§-ai értelmében azonnal végrehajtás útján fog beszédetni.

A késedelmi kamatok számításának idejét és módját az 1883. évi XLIV. t.-cikk állapítja meg; ugyanis a 39. §. rendelkezése szerint mindaddig, míg a folyó évre szóló adókövetés eredménye az adózó adókönyvecskéjébe bejegyezve nincs, az évnegyedi részletek a megelőző évi adókirovás arányában szedendők és pedig a jelen esetben a ki első évnegyedi esedékes tartozását ha február 15. ig be nem fizette, tőle az említett törvény 41. §. illetőleg az 1895. évi XXXVI. t.-cikk értelmében az 5 százalékos késedelmi kamat az egész első évnegyedre beszédendő.

Magától értetik, miszerint, ha valaki még múlt évi tartozásával is hátralékban volna, ezen kívül a megfelelő késedelmi kamat azon negyedről számítandó, melyről a tartozás hátralékban maradt.

A jelzett 10 nap leteltével, minden újabb intés mellőzésével a végrehajtás teljes szigorát haladéktalanul első sorban azok ellenében alkalmazza, akik állami adó, bélyeg, jogilleték s más czimeken hátralékban maradt s egyéb közadók módjára beszédendő tartozások törlesztésére nyert fi. etési határidőt be nem tartották vagy a kikötött feltételeknek eleget nem tettek és főleg akik az engedélyezett részletet pontosan be nem fizették.

A kir. pénzügyigazgatóság ezen rendeletének mikénti foganatosítását a helyszínen kiküldöttével a legszigorubbán ellenőriztetni s ha a beérkezett jelentésekből arról győződnie meg, hogy akár a kibírdetést a legtágabb körben nem eszközölte, akár pedig, hogy bárkit is a végrehajtástól önhatalmulag vagy kényelemből megkímélt, czim ellen az 1883. évi XLIV. t.-cikk 80. §-ának szigorát alkalmazandja, esetleg fegyelmi megtorlás iránt intézkedik.

Felhívja tehát a városi adóhivatal mind azokat, a kik — akár 1898. év végével — állami adó, bélyegjog illeték s más czimeken hátralékban maradtak, akár folyó év első negyedére esedékes adójukat s köztartozásaikat még be nem fizették, polgári köteleységüknek ismerjék tartozásaik késedelem nélküli befizetését, mivel ellenesetben a kibocsátott rendelet értelmében a hátralékosok ellen az 1883. évi XLIV. t. cz. 55. és következő szakaszaiban előirt végrehajtási eljárás minden külön intés vagy felhívás nélkül foganatosítottatni fog.

Kelt Nagyváradon, 1899. évi márcz 25-én.

A városi adóhivatal.

Igazságszolgáltatás.

Balogán Toma Miklós ügyének vég-tárgyalása.

Olvasóink bizonyára emlékeznek még arra a szenzációs letartóztatásra, amelyet Faludi Soma derék rendőrőrmester eszközölt a múlt év márczius 23-án éjjel saját élete veszélyeztetésével, amiért külmben kitüntetés s pénzbeli jutalmat is kapott.

Faludi azon éjszaka elfogta Balogán Toma Miklóst, egy tizenöt esztendőre ítelt fegyenczet, aki megszökött a kassai börtönből s bejárta a világot, míg végre eljutott Váradra is, ahol a kérdéses éjjel betört Stern Soma nagy-teleki-utcai kereskedő üzletébe s azt kiakarta rabolni, azonban ezen rajta vesztett, elfogta Faludi s azóta fogva van.

Balogánnál elfogatásakor egy revolver volt s azzal le akarta löni a bátor őrmestert, de nem volt ideje, mert mire elsüthette volna, ki lett csavarva a kezéből.

Az őrmester akkor ezt mondta a gonosztevőnek:

— Látja maga engem most majdnem szerencsétlenné tett, mire Balogán gnyos mosoly mellett azt felelte:

— A betörő és a rendőr élete mindig csak

lebeg. Az egyik az életét, a szabadságát menti, a másik kézre akarja keríteni. Most engem győztek le.

Ebben az ügyben a vizsgálatnak vége, a vádlott már végérvényesen vád alá van helyezve s a jövő hó 21-én tartják meg ügyében a tárgyalást.

Balogánnak különben igen szomorú a helyzete a börtönben, mert mint szökött rabra, különös gondot fordítanak, folyton egyedül van s a nap nagyrészen meg is van lánczolva.

Gyermekek tolvajszövetkezete.

Kilencz kiskorú suhancz — a legifjabb 12 esztendő — szövetkezett, hogy egy tolvajbandát alakítsanak, loppak ott, a hol s azt, a mit lehet, s az így szerzett vagyonból testvériesen megosztottnak. A jeles gyermekek névszerint a következők: Pallaga József, Kaufman József, Judovics Samu, Lang Lajos, Elek Mihály, Németh Imre, Németh Béla, Láng József és Kiss Ferencz.

A jól szervezett banda tavaly kezdte meg működését és munkájukat meglehetősen siker koronázta. Tömegesen indultak el rendszeren a munkára, utközben azonban szétszóródtak, hogy feltűnést ne keltsenek. Beállították kávéházakba, korezmákba, üzletekbe s bazárokbá s vittek mindent a mi elemelhető volt, a kávéskanáltól kezdve az ékszerék s a rubanemüekig. E mellett gyomraikra is nagy súlyt fektettek, s miután meglehetősen étvágygyal rendelkeztek, nem kerülte el figyelmüket a kirakatokban barátságosan kínákozó libasült, pogácsa s egyéb csemege, a melyből aztán nagy lakomát rendeztek. A nemezis azonban végre utól érte őket, s valamennyien hurokra kerültek. Ma számoltak be a bűnökért a budapesti kir. törvényszék előtt, a melynek elnöke Czárán királyi táblai bíró volt. A vádat Böhm királyi alügyész képviselte. A vádlottakat öt ügyvéd védte és pedig, Kaufmann dr. Weisz Ödön, Pallagát dr. Keszits Antal, Judovitsot, dr. Mózes László, Láng Lajost dr. Keszler Zsigmond és Elek Mihályt dr. Neumann Árpád.

Egész csomó károsultat és tanut hallgatott ki a királyi törvényszék, akik valamennyien terhelőleg vallottak. De maguk a vádlottak is nagyobbrészt teljesen beismerésben voltak. A kir. ügyészség a szövetkezet tagjai közül Németh Béla, Németh Imre, Láng József és Kiss Ferencz ellen korukra való tekintettel a büntető törvénykönyv 83. §-a alapján az eljárást folyamatba nem tette s ezek megmenekültek a büntetéstől, a többinek azonban a bizonyítási eljárás végeredményéhez képest példás megbüntetését kéri.

A védbeszédek meghallgatása után a kir. törvényszék ítélethozatalra vonult vissza.

Kaufmannt fölmentette, a többit 1—2 hónapi fogházra ítélte el a törvényszék.

A fej káposztja. Lakatos Józsefné kofa-asszony a múlt télen feljelentette B. Cz. Józsefnét, hogy tőle egy fej káposztát ellopott a piacon. A vád nem bizonyult valónak s azért Lakatos Józsefnét tegnap rágalmaszást nyolcz napi fogházra ítélte el a törvényszék.

Broulik és az Opera. A millennáris esztendőben történt, hogy *Broulik Ferencz*, az operaház tagja bejelentette a m. kir. Opera igazgatóságának, hogy ő a műsorra kitűzött *„Walkür”* előadásán nem énekelheti el a nek. kiosztott szerepet. Az Opera igazgatósága rögtön a színházi orvosokat küldte el Broulik lakására, akik kijelentették, hogy igaz ugyan, hogy Broulik torokhájában szenved, de ez nem oly nagymérvű, hogy ne énekelhetne. *Broulik* viszont más orvosok által igazolta, hogy heves gégehurutban szenved s tökéletesen ki van merülve. Az Opera igazgatósága daczára ennek, fegyelmi uton 1500 forint pénzbírságra, illetve egy havi fizetésének elvesztésére ítélte a művészt, ráadásul pedig az intendáns rögtön elbocsátotta az Opera kötelékéből. Broulik polgári pert indított az Opera ellen és tizezer forint kártérítést követelt; miután a pert Broulik meg is nyerte, most már jogtalan meggazdagodás czimén újabb pert indított a VI. ker. kir. járásbírósnál az Opera ellen, visszakövetelvén a 1500 frtot is, amelyet fegyelmi uton levontak

tőle. A VI. ker. kir. járásbírósnál Broulikot elutasította azzal az indokolással, hogy fegyelmi határozatot a törvény rendes útján orvosolni nem lehet. A művész ügyvédje, dr. Török útján megfeleltette ezt az ítéletet a budapesti kir. törvényszékhez, amely Broulikot keresetével szintén elutasította. Ma hirdették ki ezt az ítéletet a művész előtt. Az Opera képviselőjében dr. Hets Ödön volt jelen. A bíróság felperest azért utasította el keresetével, mert a fegyelmi bíróság jogosítva volt a színházi törvények 86. §-át felperessel szemben alkalmazni, daczára annak, hogy szerződés állott fenn a felek között, mert ezen szerződés a fölnemlépés összes következményeit nem szabályozza és így a fegyelmi törvény alkalmazandó volt.

A nagyváradai kir. tábla kitűzött ügyei.

Előadó: *Urbán Adolf.*

- 740. Kozma János gondatlanságból ok. testisértés.
- 741. Pető Zsigmondné és társa lopás és vagyonrongálás.
- 142. Zsurkán Kosztán testisértés.
- 168. Ifj. Révész Sándor és társa lopás, orgazdaság.
- 774. Ábrahám József és neje testisértés.
- 803. Perlmutter Armin becsületsértés.
- 696. M. Szabó Antal lopás,
- 704. Kládován Juon testisértés.
- 702. Lung Illie lopás.
- 734. Nán Pévelné testisértés.
- 754. Bartos Petrucz és társa jogtalan elsajátítás stb.
- 755. Vules Jozsif testisértés.
- 801. Novodunszky András lopás.

Előadó: *Molnár Géza.*

- 805. Borza Simon és társa magánokirat hamisítás.
- 826. Szabó Imre magánokirat ham.
- 908. Meder Johanna testisértés.
- 924. Jenei Menyhért becsületsértés.
- 925. Bezsán Gábor becsületsértés,
- 1052. Bán Juon gyujtogatás.
- 837. Szilágyi Demeter rágalmaszás.
- 858. Buna Péter lopás.
- 863. Jerkovits Salamon lopás.
- 864. Jován Mari közbiztonság elleni kih.
- 869. Spiegel Dávid testisértés, közbiztonság ell. kihágás.
- 800. Szügyi Józsefné rágalmaszás.
- 873. Fábri Vilmos testisértés.
- 872. Balogh Péter lopás.
- 876. Veisz Márton szerencsejáték.

Előadó: *Nagy Ferencz.*

- 747. Illés Mihály testisértés.
- 787. Krisán Nikolae lopás.
- 809. Maleziner Sándor sikkasztás.
- 810. Marián Pével testisértés.
- 811. Eberstein Erzsébet gyermekölés.
- 955. Pelle Vaszali halált ok. testisértés.
- 981. Friedmann Károly s. t. testi sértés.
- 764. Pösz János s. t. közcsend elleni kh.
- 760. Barabás Sándor lopás.
- 767. Márk Márk s. t. testi sértés.
- 775. Kozma Mihály rágalmaszás,
- 798. Drienyovszki György közcsend elleni kh.
- 968. Mihucz Flore lopás.

Előadó: *Harmathy Károly.*

- 471. Balogh Zsófia s. t. lopás, orgazdaság.
- 1017. Lakatos Antal lopás.
- 236. Togyinka Mitru lopás.
- 274. Horváth Sándorné lopás.
- 292. Szöllösi Sándor lopás.
- 316. Nádházi István s. neje becsületsértés.
- 366. Istye Györgye sikkasztás.
- 367. Toma Liszándru testi sértés.
- 392. Somogyi Sándor rágalmaszás.
- 495. Drimba Péter testi sértés.
- 640. Tóth Jánosné rágalmaszás.
- 871. Hirsch Mihály s. t. testi sértés.
- 885. Pakula György s. t. lopás, bűnpártolás.
- 466. Balány Marozsán István testi sértés.

REGÉNY-CSARNOK.

TILTOTT UTAKON.

Landor Henrik utazásai és kalandjai Tibetben. 15

Fordította: B. Gy.

— Ortscheh, ortscheh nga dappa tugu deh, tschuen deh, dang yak, guram tscha, tsamba pin. Nagyon éhes vagyok, kérlek, adj egy kevés rizst, hust, ghurt, theát és mézet vagy kenyeret! — mondtam neki összes tibet nyelvi tudományomat kifejtve.

— Hum, murr, Maharaja! — Vajat szeretnék Fölséges Uram! — tette hozzá Man Sing félig tibeti, félig hindosztán nyelven szólva.

E természetes kérés, hogy enni adjanak, kinzóimnak, kik körülöttünk egész kört képeztek, nagy gyönyört okozott. Szívükből nevettek; de Man Sing és én, kik teljesen kiéhezve és kintteljes helyzetben csüngtünk inkább mint ültünk, nem voltunk olyan hangulatban, hogy nevéssünk.

Már alkonyodott és kinzóink nem hagytak fel a gunyolódással s folyton emlegették, hogy holnap levágják fejünket, mire én azt mondtam nekik, hogy az már nem fog fájni nekünk, mert akkorára már meg is halunk az éhségtől.

Talán mivel elhitték, hogy ez valóban megtörténhetik vagy talán más okuk volt, elég az, hogy e kijelentésem mozgásba hozta a lámákat és közülök különösen egy, a legkegyelmesebb, ki egy nappal előbb Tschanden Singet korbácsolta, most egyszerre, nagy meglepetésemre, rendkívül barátságos lett hozzánk. Két lámát a kolostorba küldték, kik csakhamar visszajöttek egy zsák tsambával és egy nagy fazék teával. Nem emlékszem, hogy ebéd valaha oly jól esett volna nekem, noha a lámák az ő piszkos ujjakkal oly gyorsan tömték a számba az ételt, hogy majd megfuladtam.

— Egyél, egyél, amennyit csak tudsz, — mondták — ez ugyanis utolsó étkezésed leszen.

És én ettem mohón és gyorsan nyeltem a tsambát és a vajjal kevert teát, melyet ők meglehetősen kiméletlenül töltöttek belém.

Man Sing, kinek a vallása tiltotta oly ételt enni, melyhez más kasztribeli emberek nyultak, engedélyt nyert facsészből kinyalni az eledelt. És azt látva, minden büszkeségemet félretéve én is így akartam tenni, de alázatos kéresemre:

— Ortscheh, orthscheh, tschuan mangbo teroktschi, kérlek, kérlek, adj még valamit! — fejüket rázták a lámák és tagadólag a «middu, middu» szóval válaszoltak. Minthogy azonban még mindig éhes voltam és a drága étékből még maradt elég, a tibetiek megkönyörültek rajtam és a facsészét mindaddig számhoz tartották, míg tisztára kinyaltam úgy mintha nem is lett volna benne semmi.

Virradatkor kissé jobban éreztük magunkat, annál is inkább, mert most, habár csak kis időre is, kiméletesebben bántak velünk Ezen jó dolgunknak azonban csakhamar vége lett.

A kolostorból egy láma érkezett hozzánk, ki jobbra-balra parancsokat osztogatott és mozgásba hozta újra az egész tábor. Ránk rontottak, megragadtak minket, földre tepertek és azután lábainkról leoldották a kötelékeket. Föl-emeltek, lábra állítottak, azután újra a gerenda élire állítottak, lábszáraimat széjjelhúzták amenynyire csak lehetett úgyhogy majd szétszakadtam, erre négy vagy öt erős ember újra kegyetlenül hozzákötött a gerendához.

Minthogy most még jobban széthúzták lábaimat mint előbb, inaim még jobban fájtak mint azelőtt. A lámák azután kézbillencesemre is kötelet kötöttek és ezt egy a földbe erősített magas rudhoz kötötték, úgy hogy csüngő helyzetbe jöttem és úgy éreztem magam, mintha csontjaim csuklókiből kiszakadni készülének. S mivel testem súlyát perezről perezre nagyobb-nak éreztem, nagyobbodtak kinjaim is, melyek ezen kikötésnél elviselhetlenekké váltak.

Man Sing ugyanilyen helyzetben volt, az ő lábai ugyanazon gerendához voltak kötve mint az enyém.

(Folyt. köv.)

TAVIRATOK.

A hadügyminiszter kívánalmai.

Budapest, márcz. 28. (Saj. tud. táv.) A közös hadügyminiszter a legközelebb egybehívandó delegációban a mult évihez hasonlóan nagyobb követelésekkel fog előállani. Okul ez alkalommal is a haditengerészet fejlesztése fog szolgálni.

Sturza kontra Bánffy.

Budapest, márcz. 28. (Saj. tud. táv.) Az a röpirat, melyet hihetőleg a miniszterelnöki hivatal egyik hivatalnokai irt *Bánffy* br. nemzetiségi politikájáról, nagy port vert föl Románia fővárosában. *Sturza* miniszterelnök a ki e dologban igen érdekelve van, hir szerint szintén röpiratban fog válaszolni a br. *Bánffy* Dezsőről szóló röpiratban felhozott tényekre.

Mit végzett Széll Kálmán Bécsben.

Budapest, márcz. 28. (Saját t. táv.) *Széll* Kálmán miniszterelnök f. hó 27-én délután Bécsbe utazott s ott azonnal felkereste gróf *Thun*-t az osztrák kabinet fejét.

A látogatás igen hosszú ideig tartott s hir szerint a két miniszterelnök az ischli klauzula ügyében tanácskozott. *Thun* gr. változatlanul igyekeznék a klauzulát rátküldni az új magyar miniszterelnökre, *Széll* Kálmán ellenben csak változtatásokkal tartaná fönt. A tanácskozások e körül forogtak mindvégig. Az osztrák miniszterelnök *Széll* Kálmán ohajait a minisztertanács elé terjeszti.

A váci püspök betegsége.

Budapest, márcz. 28. (Saj. tud. táv.) *Schusztter* Constantin váci m. püspök állapotáról ismét aggasztó hírek érkeznek. Az agg főpap első betegségéből alig épült fel s már ismét ágyba döntötte őt az aggkorral járó s nála mindinkább jelentkező gyengeség. Állapota azonban az elmúlt napon rosszabbodott s orvosai komoly bajtól tartanak.

Fejérváry a királynál.

Bécs, márczius 28. *Fejérváry* báró honvédelmi miniszter tegnap kihallgatáson volt a királynál. (Magy. Táv. Ir.)

Az új államtitkár esküvétele.

Szeged, márcz. 28. (Saját tud. táv.) *Dr. Bernáth Géza* a szegedi kir. ítélőtábla elnöke, aki igazságügyi államtitkárnak neveztetett ki, esküvétele Budapestre utazott.

Madridból.

Budapest, márcz. 28. (Saj. tud. táv.) A spanyol fővárosból ismét lemondási hírek érkeznek. *Rómen R o b l e d ó* lapja a »Nacionál« a lemondási hírek ismételt terjedése alkalmából gunyosan ír a királynéről s felvilágosítást követel tőle e hírekkel szemben. A lapot elkobozták. *Silvela* miniszterelnök e híreket pletykának jelenti ki.

Tifusz a Ludoviczeumban.

Budapest, márcz. 28. (Saj. tud. táv.) A Ludovicáról aggasztó hírek keringenek a fővárosban, hogy a tifusz járvány ural-

kodik benne nagy mértékben. E hírekkel szemben *Hodoly Elek* főörzsorvos kijelenti, hogy a legutolsó tifuszban történt haláleset hét évvel ezelőtt történt az intézetben. A f. hó 14-én halt meg azután egy növendék tifuszban s jelenleg egy fekszik benne. A betegséget a növedékek valószínűleg kívülről hurczolták be. Más tekintetben az intézet egészségi viszonyai kedvezőek.

Egyébiránt az óvórendszabályok a legszorgosabban megtették e veszedelem elhárítására.

Gyilkos menyecske.

Csongrád, márcz. 28. (Saját tud. táv.) *Kajtár* Ilona csongorádi tanyai gazdag menyecske egy izben azzal volt vádolva a törvényszék előtt, hogy mostoha gyermekeit megmérgezte. A vizsgálat sokáig elhúzódott ezen ügyben, melynek végeredménye az lett, hogy *Kajtár* Ilonát bizonyítékok hiányában felmentették. Most ismételt sulyos vád alatt állott a gonosz mostoha. Férje gyanus körülmények között elhunyt s a bonczolásnál a mérgezést állapították meg a halál okául s a mérgezés elkövetésével *Kajtár* Ilonát vádolták. E vádat ma tárgyalta a csongorádi kir. törvényszék és a vádlottat 15 évi fegyházra ítélte.

A Fülöp-szigetek.

Washington, márcz. 28. *O t i s* tábornok Zamboangában 15 spanyol ágyunaszádot vett. (Magy. Táv. Ir.)

A Sadovszkij-ügy.

Belgrád, márcz. 28. *Stefanovics-Vilovszki* osztályfőnök lemondásáról illetékes helyen a következő értesítést kaptuk: Nemrég a bécsi »Neue Freue Presse« határozottan téves tudósítást közölt a Sudovszkij-ügyről. *Gyorgyevics* miniszterelnök felszólította Vilovszki sajtóügyi osztályfőnököt, hogy a »Neue Freue Presse« jelentését dementalja. Vilovszki vonakodott ezt megtenni, állítólag Szerbia érdekében. A miniszterelnök erre kategórikusan utasította Vilovszkit, hogy megbizását végrehajtsa, mire Vilovszki a királynak írt levélben panaszt emelt. A király természetesen jóváhagyta a miniszterelnök eljárását és így Vilovszkinak le kellett mondania. Alapos vizsgálat után kiderült, hogy Vilovszki maga küldte a »Neue Freue Presse«-nek azt a helytelen jelentést, mire természetesen nem maradhatott tovább hivatalában. Minden miniszterelnökválságról szóló híresztelés merő kombináció és üres szóbeszéd. *Gyorgyevics* miniszterelnök a korona teljes bizalmát bírja. (Magy. Táv. Ir.)

Török dolgok.

Konstantinápoly, márczius 28. Az idevaló nagykövetek, akiknek a görög követség elküldte a portához intézett legutóbbi jegyzékének másolatát, azzal a kéressel, hogy járjanak közbe s tudakozódjak a portánál a török-görög békeszerződés némely föltételeinek állítólagos meg nem tartásáról szóló görög panaszok felől és barátságos előterjesztéseket tettek a portának arra az esetre, ha a panaszok jogosak. (Magy. Táv. Ir.)

Konstantinápoly, márcz. 28. E hó 25-én Prisztinában ennek a szandsáknak előkelőbbjei gyűlést tartottak, amelyen

petíciót irtak alá, amelyben kéri a szultánt, hogy az üszkübi válit se el ne mozdítsa, se át ne helyeztesse. (M. Táv. Ir.)

Ausztriai tartománygyűlések.

Bécs, márczius 28. A bejelentések között van egy interpelláció a bécsi és bécs-újhelyi vágómarha-vásárokon való sertés eladásra vonatkozó állategészségügyi szabályok czélszerű módosításáról és a 120 kilogrammnyi minimális súlynál könnyebb egészséges sertések behozatalának megengedéséről. (Magy. Táv. Ir.)

Bécs, márczius 28. Az állandó kiigyezési bizottság mai ülésén Stransky dr. képviselő vitát akart kezdeni a nyelvkérdésről, de a bizottság többségénél ellentállásra talált.

A tartománygyűlés az elhunyt Fromber dr. képviselő helyett Zoehl Antal dr. képviselőt választotta tartományi bizottsági elnökké. (Magy. Táv. Ir.)

Angol délsarki expedíció.

London, márcz. 28. A »Royal Geographical Society« tegnap gyűlésén Mackham elnök bejelentette, hogy Longstaff társulati tag 25,000 font sterlinget adott az angol délsarki expedíció költségeire. Most már módjában van a társulatnak, hogy minden követelményeknek megfelelő expedíciót szervezzen és épp úgy, mint a németek, részt vegyen a déli sark tájékanak tudományos kipuhatolásában. A társulat alapja most 40.000 font sterling. (Magy. Táv. Ir.)

A Dreyfus-ügy.

Páris, márcz. 28. A »Voltaire« meginterjuváltott egy igen magas állású politikust, aki ismerte Casimir Periernek a büntetőtanács előtt Dreyfus ügyében tett tanuvallomását. Perier a titkos okiratról így nyilatkozott:

— Mercier tábornok azt mondta nekem, hogy ezt az okiratot előterjesztették a bírának, de ez alatt nem azt értettem, hogy ennek a közlésnek csakis a bírakra kell szorítkoznia.

Az »Echo de Paris« szerint a semmitűző az iratesomó átvizsgálása után megkezdte husvétli szünetét, amely április 13-ig fog tartani. (Magy. Táv. Ir.)

KÖZGAZDASÁG.

A buzaring megbukott.

Talán igaza lehet annak a közgazdásznak, aki azt állítja, hogy a kartellek, ringek, trusztok nem gyakorolhatnak tartós befolyást az áralakulásra. Rendellenes, beteg állapotai ezek az értékgazdálkodások, melyek minthogy csak a jelenkor találmányai, a büntető törvénykönyv figyelmét mindeztől kikerülték. A beteg állapotnak egyszer vége, vagy halállal, vagy a meggyógyulásal végződik, de mindenesetre végződnie kell valahogy.

Néhány nappal ezelőtt az a riasztó hír verte fel a budapesti tőzsdét, hogy Berlinben törvényileg megrendszabályozott határidő-üzlet Budapestet választotta ezután garázdálkodása helyéül.

A hír annyiban bizonyult valósnak, hogy garázdálkodás csakugyan történt a budapesti tőzsdén. Néhány tőzsdé-tag, köztük egy tőzsdetanácsos is és két budapesti malom, hetekkel ezelőtt megalkotta a buzaringot. A ringnek ezéjja volt, hogy a folytonos vétel által az árakat magasan tartsa mielőtt a nyeresztermelő is a

piacra dobná új készletét, a buzaring saját fölhalmozott készletét árusítaná el. Ez a művelet pedig a termelő teljes megrontását eredményezte volna, mert az árakat hihetetlen olcsóra szállította volna le.

Szerencsére azonban a pokoli művelet ma már megbukottnak tekiethető s a *Leiter* corenz sorsára jutott.

A ring nem volt képes az árakat állandóan magasan tartani. Folytonos vásárlásai egyre nagyobb arányokban árasztották a fővárosba a búzát, jobbára szerb és román búzát. Folyó hó 27-én annak következtében a buza ára 70 krajczárral esett.

A búvésztinasok így nyakukra zudítottak és át is vettek mintegy 1,075.000 mm. búzát, melyet ismételt értékesítésénél a második krach éri a társaságot tekintettel a buza minőségére és óriási nagy mennyiségére.

Az osztálysorsjáték.

Az osztálysorsjáték mai huzásánál a következő számokat sorsolták ki:

30,000 koronát nyert: 11583. — 10,000 koronát nyertek: 63390 90122. — 5000 koronát nyertek: 1357 67409 98647. — 2000 koronát nyertek: 2744 6821 6843 9860 12231 22627 26535 26790 31771 31787 33104 37089 37476 39988 49125 50491 57507 57996 60649 73814 78662 82843 83221 90747 96271. — 1000 koronát nyertek: 3483 6411 7279 11043 11144 11251 11827 14120 15385 18054 21477 29967 32394 38299 47700 49332 51662 51808 59224 63625 66808 69542 70804 73669 75983 77669 78462 78905 82720 88688 92855 98797. — 500 koronát nyertek: 2314 2851 3168 4584 5368 6810 77958 11187 13364 13915 15316 17248 17780 25635 26723 29006 31607 31886 31947 33598 33887 35465 37945 38334 38744 39861 43039 45632 45714 49980 50871 51359 55830 61858 64752 65562 66774 67220 73082 73131 73241 75144 78652 80438 81358 82352 84352 84710 87132 89565 93413 93875 95020 97623 97863 98542.

Nagyváradí hetivásár.

Vásári árjegyzék a nagyváradí piacon 1899 márcz. hó 28-ik napján tartott vásárban eladott természetmennyek és élelmiszereknek.

Tiszta buza: 9.35—9.60. Kétszeres buza 7.60—8.—. Rozs 7.60—8.—. Arpa 5.50—6.—. Zab 5.40—5.60. Tengeri: 4.40—4.60. Borsó 15.—. Lenese 17.—. Bab 7.—. Köleskása 12.—. Burgonya 2.10. 100 kiló lángliszt 16.—, zsemlyeliszt 15.—, fehérkenyér liszt 14.—, barnakenyér liszt 13.—, széna fuvarral 2.20, szalma 0.60 Szalonna 62.—, 6 kiló zsup-szalma —08. 150 dkg alom-szalma —04. 1 köbm. bükkfa 3.20, tölgyfa 3.—, cserfa 3.35. 100 kiló marhahus 48.—. Öntött gyertya 46.—. Lámpaolaj 46.—. 1 liter 6-bor —50. Uj-bor —40. Pálinka —32. Szilva pálinka —80. Szesz 95.—. 1 mm. kőso 10.70. nyers fagyú 24.—. olvaszt. fagyú 32.—, szappan 25.—, birka gyapju —, magyar gyapju —, Egy hektoliter 6-bor 34.—, uj bor 26.—, mész 1.20, kemény faszén 1.70, puha faszén 1.50, kendermag 12.50. köles 6.—, repce —, dió 18.—, mogyoró —, aszalt szilva 17.—. Egy kilogramm savanyu káposzta 10, szalonna 66, sertéshus 52, juh-hus 32, veres hagyma 8, fog-hagyma 28, bors 1.—, paprika 1.20, barnakenyér 12. Egy liter kőolaj 20. 1 mm. bükköny —, 1 mm. luczernamag —, 1 mm. lóhere —, 1 mm. burgondi —.

Forgalmi kimutatás 1899. évi márcz. 28-ról Tiszta buza körülbelül 250 hltr, kétszeres buza 50 hltr, rozs 150 hltr, arpa 60 hltr, zab 90 hltr, tengeri 250 hltr, burgonya 360 hltr. Lásas jószágok: Hizott sertés mintegy 40 drb, félhizott 50, sovány 85, süldő 130, malac: 280, hizott marha —, jármás ökör 180, fejős tehén 120, borju 82, bivaly —, juh és kecske 200, ló 310.

Marha ártáblázat 1899. márczius 28-ról. Egy pár első rendű jármás ökör 290—320, egy pár második rendű jármás ökör 200—280, egy pár harmadrendű jármás ökör 115—190. 1 drb. fejős tehén 45—100. 1 drb. vágó ökör 250 kgr. 63—85. 1 drb. vágó tehén 150 kgr. 43—65. 1 drb. veres borju 10—17, 1 drb. fél éves borju 16—24. 1 drb.

egy éves borju 22—33, két éves borju 32—56. 1 pár hizott sertés 46—78, 1 pár fél éves 22—25. 1 pár egy éves sertés 33—52. 1 pár két éves setés 54—76, egy drb. igás ló 50—90, 1 pár ökörbőr 16—21, 1 pár tehénbőr 12—16, 1 pár borju bőr 5—8, 1 pár ló bőr 6—10.

Reich Jenő és Társa

Tőzsde jelentése.

— A »Tiszántul« eredeti távirata. —

Határidők.

Az irányzat szilárd

Buza áprilsra	—	—	—	—	9.31
Buza októberre	—	—	—	—	8.48
Uj tengeri	—	—	—	—	4.54
Rozs őszre	—	—	—	—	8.02
Zab őszre	—	—	—	—	5.73
Tengeri augusztusra	—	—	—	—	—

Értéktőzsde

Budapest, márczius 28.

Az irányzat gyenge

Oszták hitel	—	—	—	—	366.25
Magyar hitel	—	—	—	—	397.50
Államvasut	—	—	—	—	364.90
Rimamurányi	—	—	—	—	307.—
Magyar jelzálog	—	—	—	—	249.—
Salgótarjáni	—	—	—	—	636.—
Wagon-kölcsön	—	—	—	—	623.—
Villamosvasut	—	—	—	—	225.—
Magyar leszámítoló	—	—	—	—	353.25
Iparbank	—	—	—	—	104.25
Budapest közuti	—	—	—	—	494.50
Kereskedelmi	—	—	—	—	1011.50
Déli vasut	—	—	—	—	78.—

Az irányzat nyugodt

Bécs, márczius 28.

Oszt. hitel	—	—	—	—	367.25
Magyar hitel	—	—	—	—	396.—
Államvasut	—	—	—	—	362.97
Birodalmi márka	—	—	—	—	58.75

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén 1899. márczius 28-án.

Magyar aranyjárdék 4%	—	—	—	—	120.00
Magyar koronajárdék	—	—	—	—	97.85
Magyar vasuti kölesön aranyban 4 ¹ / ₂ %	—	—	—	—	121.—
Magyar vasuti kölesön ezüstben 2 ¹ / ₂ %	—	—	—	—	101.—
Magyar keletvasuti államkötvény 1876-ból	—	—	—	—	120.75
Magyar földtehermentesítési kötvény 4%	—	—	—	—	96.75
Italmérsi jog megváltási kötvény	—	—	—	—	100.50
Horvát-szlavón földtehermentési kötvény	—	—	—	—	96.75
Magyar nyereséj-sorsjegy-kölesön	—	—	—	—	163.35
Tiszaszabályozás és szegedi sorsjegyek kölesön	—	—	—	—	141.05
Oszták járdék papírban	—	—	—	—	100.75
Oszták járdék ezüstben	—	—	—	—	100.60
Oszták járdék aranyban	—	—	—	—	120.—
Oszták korona járdék	—	—	—	—	100.50
Oszták államsorsjegyek	—	—	—	—	139.50
Oszták magyar bankrészevény	—	—	—	—	918.—
Magyar hitelbankrészevény	—	—	—	—	396.25
Oszták hitelintézeti részevény	—	—	—	—	367.75
Oszták-magyar államvasuti részevény	—	—	—	—	363.20
20 frankos arany (Napoleon'd'or)	—	—	—	—	358.60
Németbirodalmi márka	—	—	—	—	58.45
London vista	—	—	—	—	120.40
Párisi vista	—	—	—	—	47.80
20 márkás arany	—	—	—	—	11.79

A szerkesztőért felelős:

Dr. VUCSKICS GYULA.

ERŐDI H. cukrászata

Nagyvárad, Fő-utca.

Felvállal és pontosan teljesít, ugy *helybeli*, mint *vidéki*, mindenféle szakmájába vágó megrendeléseket *mérsékelt árak* mellett.

Vidéki küldemények gondos csomagolás és pontos *szétküldés* következtében, rendes időben és *sértetlen* állapotban érkeznek.

Ugyanott mindenféle husvétli cukor-, selyem- és plüs-disztojások 3 krtól 10 frtig kaphatók.

VASUTI MENETREND.

Érvényes 1898. évi október 1-től.

Kolozsvár—Nagyvárad—Budapest.						Budapest—Nagyvárad—Kolozsvár.						Püspök-Ladány—Debreczen—Ermihályfalva.					
ind.	Gy. v.	Gy. v.	Sz. v.	Sz. v.	V. v.	ind.	Gy. v.	Gy. v.	Sz. v.	Sz. v.	V. v.	ind.	Gy. v.	Sz. v.	Gy. v.	Sz. v.	T. v.
Kolozsvár	11 01	5 23	7 00	6 13	—	Nagyvárad	9 15	1 55	5 45	8 30	—	P.-Ladány	4 06	1 31	6 00	2 29	6 05
B.-Hunyad	12 20	6 40	8 37	7 54	—	Nagykátá	10 20	3 05	7 54	10 16	—	Debreczen	5 22	3 —	6 55	3 56	8 20
Csucsá	12 52	7 09	9 19	8 32	4 49	Szolnok	11 19	4 23	9 27	11 31	—	Ermihályfalva ér.	6 35	4 01	7 38	4 58	9 47
Bucsa	—	—	—	9 33	5 13	P.-Ladány	12 55	5 55	11 53	2 00	5 00	Ermihályfalva—Debreczen—Püspök-Ladány.					
Brátka	—	—	—	9 50	5 38	Báránd	—	—	12 07	2 12	5 17	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.	Gy. v.	
Rév	1 34	7 47	10 08	9 30	6 13	Sáp	1 17	6 15	12 24	2 27	5 38	Ermihályfalva ind.	6 36	11 09	5 35	9 14	8 13
Élesd	† 1 48	† 7 59	10 25	9 48	6 42	B.-Ujfalu	1 33	6 30	12 46	2 47	6 04	Debreczen	3 37	12 36	8 15	10 27	9 01
Mező-Telegd	2 01	8 11	10 42	10 07	7 10	M.-Peterd	—	—	1 00	3 00	6 21	P.-Ladány ér.	5 13	1 45	9 45	11 28	9 48
F.-Vásárhely	—	—	11 01	10 27	7 38	M.-Keresztes	—	—	1 14	3 12	6 37	Debreczen—Nagy-Léta—Vértés—Debreczen—Nagy-Léta					
Várad-Velenceze	2 25	8 32	11 10	10 37	7 51	Bors	—	—	1 28	3 25	6 56	V. v.	V. v.	V. v.	V. v.	V. v.	V. v.
Nagyvárad	2 31	8 38	11 17	10 44	8 —	Püspöki	—	—	1 36	3 32	7 08	Debreczen i.	8 35	4 21	Nagy-Léta-	5 25	1 05
Nagyvárad	2 38	8 43	11 32	11 04	2 22	Nagyvárad	2 11	7 07	1 48	3 42	7 22	Sáránd	9 28	5 06	Vértés ind.	—	—
Püspöki	—	8 51	11 42	11 14	2 37	Nagyvárad	2 18	7 14	2 06	3 58	1 22	H.-Bagos	9 41	5 17	M.-Pályi	5 47	1 30
Bors	—	—	11 50	11 22	2 48	V.-Velenceze	2 24	—	2 30	4 05	1 31	H.-Pályi	10 05	5 41	H.-Pályi	6 03	1 48
Mező-keresztes	—	—	12 03	11 37	3 20	F.-Vásárhely	—	—	2 41	4 16	1 46	M.-Pályi	10 20	5 55	H.-Bagos	6 18	2 05
Mező-Peterd	—	—	12 15	11 50	3 38	M.-Telegd	2 50	7 43	3 03	4 38	2 19	N.-Léta-	—	—	Sáránd	6 40	2 29
B.-Ujfalu	3 18	9 23	12 29	12 05	4 16	Élesd	† 3 04	† 7 56	3 21	4 56	2 50	Vértés ér.	10 43	6 15	Debreczen é.	7 18	3 13
Sáp	† 3 33	† 9 38	12 47	12 25	4 49	Rév	3 26	8 18	3 45	5 20	3 32	Sáránd—Derecske, Derecske—Sáránd.					
Báránd	—	—	1 01	12 41	5 13	Brátka	—	—	4 06	5 43	4 08	Sáránd ind.	9 38	5 16	Derecske ind.	6 00	9 09
P.-Ladány	4 03	10 06	1 34	1 19	5 31	Bucsa	—	—	8 51	4 27	6 04	Derecske ér.	9 57	5 35	Sáránd ér.	6 20	01 42
Szolnok	5 39	11 44	3 35	3 37	—	Csucsá	4 16	9 06	4 53	6 31	5 03						
Nagy-K	6 34	12 41	4 45	5 07	—	B.-Hunyad	4 52	9 37	5 32	7 16	—						
Budapest	7 50	10 50	6 20	7 10	—	Kolozsvár	5 55	10 37	6 59	8 33	—						

Nagyvárad—Szeged.				Szeged—Nagyvárad.				Nagyvárad—Arad.				Arad—Nagyvárad.			
ind.	Sz. v.	Sz. v.	V. v.	ind.	Sz. v.	Sz. v.	V. v.	ind.	Sz. v.	Sz. v.	V. v.	ind.	Sz. v.	Sz. v.	V. v.
Nagyvárad	10 20	4 25	7 30	Szeged	3 45	10 25	6 40	Nagyvárad	10 20	4 25	7 30	Arad	5 10	11 20	9 37
Ósi	10 30	4 36	7 44	H.-M.-Vásárhely	4 44	11 05	7 57	Gyula	12 21	6 34	10 21	Kurtics	5 39	11 52	10 04
Less	10 48	4 56	8 06	Orosháza	5 39	11 54	9 38	Békés-Csaba	2 23	7 17	4 32	Kétegyháza	6 14	12 37	10 54
Gyapju	10 56	5 04	8 18	Csaba	7 00	2 33	4 50	Kétegyháza	2 54	7 44	5 03	Békés-Csaba	7 —	2 33	4 50
Cséffa	11 0 —	5 12	8 29	Gyula	7 27	3 05	5 26	Kurtics	3 28	8 20	5 38	Gyula	7 27	3 05	5 26
Szalonta	11 26	5 37	9 08	Sarkad	7 47	3 27	5 56	Arad	3 55	8 47	6 05	Nagyvárad	9 32	5 30	8 31
Kötegyán	11 46	† 5 57	9 37	Kötegyán	† 7 56	3 39	6 09	Szombatság-Rogoz—Dobrest, Dobrest—Szombatság-Rogoz.							
Sarkad	11 57	6 9	9 51	Szalonta	8 23	4 10	6 47	Szombatság-Rogoz ind.	6 08	7 55	Dobrest ind.	4 22	† 6 3		
Gyula	12 21	6 34	10 21	Cséffa	8 42	4 34	7 18	Nánhegyesel	† 6 34	† 8 21	Nánhegyesel	† 4 32	7 41		
Csaba	2 10	7 22	4 44	Gyapju	—	4 42	7 29	Dobrest	6 44	8 31	Szombatság-Rogoz	4 56	7 66		
Orosháza	3 10	8 32	5 50	Less	9 04	5 00	7 51								
H.-M.-Vásárhely	4 00	9 26	7 00	Ósi	9 21	5 19	8 16								
Szeged	4 35	10 20	7 55	Nagyvárad	9 32	5 30	8 31								

Nagyvárad—Belényes—Vaskóh.				Vaskóh—Belényes—Nagyvárad				Nagyvárad—Gyoma				Gyoma—Nagyvárad.			
ind.	V. v.	Sz. v.	V. v.	ind.	Sz. v.	Th. v. sz. sz.	V. v.	ind.	V. v.	Sz. v.	V. v.	ind.	Sz. v.	V. v.	
Nagyvárad	3 50	2 40	—	Vaskóh	4 30	2 —	—	Nagyvárad	5 50	2 37	—	Gyoma	3 40	2 40	
V-Velenceze	4 05	2 51	—	Lunka-Rézbánya	† 4 42	† 2 43	—	Ósi	6 08	2 51	—	Déva-Ványa	4 37	3 42	
Félix-Fürdő	4 32	3 13	—	Szudrics	5 09	3 12	—	Uj-Palota	6 24	3 05	—	Körös-Ladány	5 13	4 23	
Kardó	4 50	3 27	—	Belényes	5 37	3 52	—	Gyires	6 41	3 17	—	Szeghalom	5 40	4 54	
Magyar-Gyepes	5 50	4 17	—	Sonkolyos	† 5 58	† 4 15	—	Körös-szeg	7 02	3 36	—	Vészto	6 12	5 33	
Tasádfő	6 07	4 31	—	Belényes-Ujlak	6 10	† 4 27	—	Szakál	7 39	4 05	—	Kót	6 38	6 09	
Drág-Cséke	6 30	4 45	—	Borz	† 6 19	† 4 37	—	Nagy-tóti	7 55	4 21	—	Iráz	6 52	6 28	
Magyar-Cséke	6 50	† 5 —	—	Sólyom	6 35	4 58	—	Komádi	8 25	4 32	—	Komádi	7 10	7 03	
Dusesd	† 7 05	† 5 12	—	Gyanta	6 56	† 5 19	—	Iráz	8 42	4 49	—	Nagy-tóti	7 22	7 13	
Szombatság-Rogoz	7 46	5 47	—	Hollód	7 10	5 34	—	Kót	9 19	5 14	—	Sakál	7 48	7 42	
Hollód	7 58	5 58	—	Szombatság-Rogoz	7 31	6 03	—	Vészto	9 44	5 32	—	Körös-szeg	8 11	8 13	
Gyanta	8 12	6 11	—	Dusesd	† 7 55	† 6 34	—	Szeghalom	10 34	6 13	—	Gyires	8 33	8 30	
Sólyom	8 38	6 36	—	Magyar-Cséke	† 8 07	† 6 49	—	Körös-Ladány	11 —	6 31	—	Uj-Palota	8 47	8 52	
Borz	† 8 53	† 6 50	—	Drág-Cséke	8 26	7 17	—	Déva-Ványa	12 03	7 21	—	Ósi	9 03	9 18	
Belényes-Ujlak	9 05	7 01	—	Tasádfő	8 40	† 7 33	—	Gyoma	12 45	8 06	—	Nagyvárad	9 20	9 33	
Sonkolyos	† 9 18	† 7 13	—	Magyar-Gyepes	8 54	7 50	—	Nagyvárad—Ermihályfalva, Ermihályfalva—Nagyvárad.							
Belényes	10 04	7 47	—	Kardó	9 27	† 8 31	—	Nagyvárad ind.	6 50	5 40	—	Ermihályfalva ind.	5 05	5 33	
Szudrics	10 27	8 09	—	Félix-Fürdő	9 40	† 8 45	—	B.-Püspöki	7 17	5 57	—	Erselind	5 37	6 24	
Lunka-Rézbánya	10 56	† 8 21	—	V.-Velenceze	10 01	9 09	—	Bihar	7 44	6 20	—	Székelyhid	6 14	6 22	
Vaskóh	11 12	8 49	—	Nagyvárad	10 11	9 19	—	Paptamási	8 13	6 48	—	Nagykágya	6 27	7 39	
												Gyapoly	8 29	7 03	
												B.-Diószeg	8 52	7 24	
												Nagykágya	9 07	7 38	
												Székelyhid	9 40	8 03	
												Erselind	10 08	8 26	
												Ermihályfalva	10 44	9 —	
												Nagyvárad	8 21	9 10	

Székelyhid—Margitta				Margitta—Székelyhid			
ind.	V. v.	V. v.	V. v.	ind.	V. v.	V. v.	V. v.
Székelyhid	9 50	7 55	—	Margitta	4 35	4 45	—
Apátkeresztur	10 46	8 41	—	Monos-Petri	4 46	4 56	—
V.-Ábrány	11 03	8 55	—	V.-Ábrány	4 57	5 08	—
Monos-Petri	11 16	9 06	—	Apátkeresztur	5 13	5 26	—
Margitta	11 28	9 16	—	Székelyhid ér. reg.	5 54	6 07	—

† A vonatok közlekedési ideje közép-európai idő szerint van kitüntetve. — A vastagabb számok este 6 órától reggeli 5 óra 59 percig terjedő éjjeli időt jelentik.

A *-gal jelzettek feltételes megállóhelyek.

Nyomatott laptulajdonos: Szent-László-nyomda részvénytársaság nyomdájában Nagyváradon.